

อนาคตภาพ ของประชาคมอาเซียน (Future of ASEAN Community)

นาวาเอก กิตติพงษ์ จันทร์สมบูรณ์
นักวิเคราะห์เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

อีกสามปีจากนี้ไป ชชาติสมาชิกอาเซียนจะถูกขับเคลื่อนอย่างหนักหน่วงและรุนแรงมากขึ้นในทุกๆ มิติ และจะส่งผลต่อภาพอนาคตภาพของประเทศต่างๆ ที่เป็นสมาชิกทั้ง ๑๐ ประเทศ โดยภาพเป้าหมายอาเซียนที่ตั้งไว้คือการเป็นประชาคมที่เป็นหนึ่งเดียวในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสังคม เช่นเดียวกับรูปแบบของการรวมตัวในภูมิภาคอื่นๆ นั้นนับเป็นเป้าหมายในภาพรวมๆ แต่ในรายละเอียดภาพอนาคตของประชาคมอาเซียนจะเป็นอย่างไร

นั้น นับเป็นสิ่งที่ยังคาดการณ์ได้ยากเพราะแต่ละมุมมองของแต่ละประเทศก็ต้องการให้อาเซียนเป็นไปต่างๆ กันตั้งแต่ภาพอนาคตอาเซียนที่เป็นความร่วมมือกันแบบเหนียวแน่นจนเกิดเป็นรัฐอาเซียนใหม่เช่นเดียวกับสหภาพยุโรป ไปจนถึงภาพการรวมตัวเพียงแค่สัญลักษณ์เพื่อการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ที่สมาชิกแต่ละชาติพึงหาได้ ถึงแม้ต้นแบบที่เป็นความคาดหวังไว้ให้เป็นประชาคมแห่งการพึ่งพาที่สมบูรณ์ แต่อุปสรรคปัญหาที่อาเซียนมีลักษณะเฉพาะทั้งความเชื่อ โครงสร้าง การปฏิบัติ ความรับผิดชอบและค่านิยมไม่เหมือนภูมิภาคใดในโลกจนได้รับคำจำกัดความว่าเป็นลักษณะวิถีแห่งอาเซียน (The ASEAN Way)^๑ นอกจากนี้อาเซียนยังได้ร่วมกันจัดทำกฎหมายของประชาคมคือกฎบัตรอาเซียนไว้เพื่อประกันการเป็นประชาคมอาเซียนจะได้ไม่ผิดเพี้ยนไป ซึ่งนับว่าจะเป็นกรอบและแรงบังคับให้ประเทศสมาชิกต้องยึดและปฏิบัติตาม ก็ยังถูกวิจารณ์ว่าจะบังคับใช้ต่อประเทศสมาชิกไม่ได้ และจะเป็นได้เพียงรัฐธรรมนูญแห่งความตั้งใจของอาเซียนเท่านั้น ดังนั้นบทความนี้จะวิเคราะห์ถึงภาพอนาคตของประชาคมอาเซียนที่แท้จริงและแนวทางของประเทศไทยในการเข้าร่วมในประชาคมอาเซียน

^๑Estrella D. Solidum, The Politics of ASEAN: An Introduction to Southeast Asian Regionalism, Eastern University Press, (Singapore:2003).

ความเป็นมา

อาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นจากการรวมตัวแบบอาสาหรือสมัครใจด้วยการลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ ที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก เมื่อแรกก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ มีสมาชิกเริ่มแรกเพียง ๕ ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ในเวลาต่อมา บรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ ๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ และเวียดนามเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ ๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ส่วนลาว และพม่า เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และกัมพูชาได้เข้าเป็นสมาชิกประเทศที่ ๑๐ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ อาเซียนจึงประกอบด้วยประเทศ ๑๐ ประเทศ รวมพื้นที่ประมาณ ๔,๔๓๕,๖๗๐ ตารางกิโลเมตร และมีประชากรประมาณ ๕๙๐,๘๔๔ ล้านคน (ข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๕๒) มีปริมาณสินค้าแลกเปลี่ยนกันมูลค่า ๑,๕๓๖,๘๔๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้าส่งออก ๘๑๐,๔๘๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สินค้านำเข้า ๗๒๖,๓๕๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ^๒ และมีอาณาเขตทางบกติดต่อกับประเทศจีน อินเดีย บังกลาเทศและปาปัวนิวกินี มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง สับปะรด ยางพารา ปาล์ม น้ำมันและพริกไทย

จากวันที่เริ่มก่อตั้ง อาเซียนได้เผชิญสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในเวทีการเมืองระหว่างประเทศจากสภาวะแห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็น รวมทั้งความขัดแย้งภายในระหว่างสมาชิกด้วยกัน แต่ด้วยลักษณะของการรวมตัวกันแบบหลวมๆ ได้เป็นส่วนดีให้อาเซียนค่อยๆ เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน

ในลักษณะเฉพาะของตนเองคือการไม่แทรกแซงกิจการภายในและการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน จนนำมาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกันมากขึ้นโดยลำดับ หลังสงครามเย็นยุติลงสภาพแวดล้อมทางความมั่นคงและการเมืองระหว่างประเทศพัฒนาขึ้นมา ทำให้สมาชิกอาเซียนได้คลายกังวลจากการเผชิญหน้ากันเองลงได้ ประเทศต่างๆ จึงสามารถทุ่มเทในการพัฒนาเศรษฐกิจจนนับได้ว่าเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว แต่ปัจจัยที่ภูมิภาคต่างๆ ของโลกต่างตระหนักถึงความจำเป็นในการรวมตัวกันให้เข้มแข็งมากขึ้นเพื่อที่จะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีลักษณะเป็นปัญหาระดับภูมิภาคมากขึ้นทุกที่เช่นภัยก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ และอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การเงินระหว่างภูมิภาคมีการรวมตัวกันมากขึ้น การอยู่ตามลำพังประเทศเดียวย่อมเสียเปรียบกว่าภูมิภาคที่รวมตัวกันได้ ด้วยเหตุนี้การรวมตัวกันอย่างหลวมๆ หรือเป็นอย่างเช่นที่ผ่านมาของอาเซียนจึงไม่เพียงพออีกต่อไป ดังนั้นจึงไม่เป็นที่น่าแปลกใจที่สมาชิกอาเซียนทั้งปวงได้เล็งเห็นประโยชน์จากการร่วมกันดังกล่าว และหากอาเซียนแยกกันก็จะต้องเผชิญกับความยากลำบากในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของโลกซึ่งจะมีผลกระทบต่อภูมิภาคอาเซียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ผลจากแรงบังคับเหล่านี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ อาเซียนกำหนดวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๐ (ASEAN Vision 2020) โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นกลุ่มหุ้นส่วนที่มีความสมานฉันท์ ร่วมกันพัฒนาอย่างเอื้ออาทรซึ่งกันและกันให้ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากจุดเริ่มของการกำหนดวิสัยทัศน์ดังกล่าวเป็นแรงขับให้อาเซียนมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในการเตรียมตัวเข้าสู่รูปแบบของประชาคมที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน มีสันติสุขและเอื้ออาทรกัน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ อาเซียนได้ประกาศร่างพิมพ์เขียวกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) และ

^๒ASEAN Secretariat, Selected basic ASEAN Indicators, ASEANSTATS, 15 Feb 2011.

เร่งให้เกิดประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ใน พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือ ค.ศ. ๒๐๑๕ โดยประชาคมจะประกอบด้วยสามเสาหลักในการขับเคลื่อน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่มีเป้าหมายดังนี้

๑. แผนการตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) มีเป้าหมายเสริมสร้างอาเซียนให้เป็นประชาคมที่มีกฎเกณฑ์ ค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน มีความเป็นปึกแผ่น ความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกัน ในการรักษาความมั่นคงรอบด้าน มีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก มีการพึ่งพาและบูรณาการร่วมกัน

๒. ในส่วนของประชาคมเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community : AEC) มุ่งเน้นการเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม (Single Market and Production Base) ที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุนและแรงงานฝีมืออย่างเสรีด้วยการกำหนดเวลาที่ชัดเจนในการยกเลิกอุปสรรคระหว่างกัน สร้างความเข้มแข็งต่อขีดความสามารถของอาเซียนในด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และให้มีการบูรณาการเศรษฐกิจอาเซียนเข้ากับเศรษฐกิจโลกเพื่อความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ

๓. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) มีแผนให้อาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับโอกาสการเข้าถึงการพัฒนาในทุกๆ ด้าน เน้นการมีความมั่นคงทางสังคม ทั้งนี้อาเซียนคำนึงถึงการที่เข้าสู่การเป็นประชาคมได้นั้นต้องมีการปรับลดความเหลื่อมล้ำโดยการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนากลุ่มประเทศที่ล้าหลัง ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม (CLMV) ไว้เช่นกัน

ภาพอนาคตเชิงบวกของประชาคมอาเซียน

การรวมตัวกันของอาเซียนโดยมุ่งหวังว่าประชาคมจะนำประโยชน์กลับมาสู่ประเทศสมาชิกทั้ง

ในมิติด้านเศรษฐกิจที่จะทำให้ประชากรของแต่ละประเทศอยู่ดีกินดี การรวมตัวกันจะเป็นการสร้างการแข่งขันให้ภาคการผลิตที่จะสามารถสร้างอำนาจต่อรองในระดับโลกได้มากขึ้น และยังเป็นการสร้างตลาดที่ใหญ่ขึ้นจากจำนวนประชากรอาเซียนที่มีมากกว่า ๕๙๐ ล้านคน กลุ่มสินค้าและบริการนำร่องที่สำคัญที่จะเกิดการรวมกลุ่มกัน คือ สินค้าเกษตร สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยาง สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริการด้านสุขภาพ ท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน) โดยกำหนดให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีที่เริ่มรวมตัวกันอย่างเป็นทางการ แต่ก็จะผ่อนปรนให้กับประเทศลาว กัมพูชา เมียนมาร์ และเวียดนาม ส่วนประเทศไทยได้รับมอบหมายให้ทำ Roadmap ทางด้านท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน)

ผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๙ เมื่อ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) เกี่ยวกับคุณสมบัติของวิชาชีพหลัก แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีที่จะเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั้งนี้ในเบื้องต้นประเทศสมาชิกตกลงร่วมกันแล้วว่าแรงงาน 7 สาขาที่เปิดเสรีก่อนคือ วิศวกร (Engineering Services) พยาบาล (Nursing Services) สถาปนิก (Architectural Services) นักสำรวจ (Surveying Qualifications) แพทย์ (Medical Practitioners) ทันตแพทย์ (Dental Practitioners) และนักบัญชี (Accountancy Services)

จากผลการวิจัยของ Osaka School of International Public Policy ร่วมกับ OECD และ Johns Hopkins University เพื่อศึกษาวัดผลกระทบจากการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยใช้แบบจำลอง Dynamic Computable General Equilibrium Model (CGE) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณต่อผลกระทบต่อความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ (Economic welfare) การเคลื่อนย้ายของสินค้า (Trade flows) และ

ผลลัพธ์ตามภาคส่วน (Sectoral output) พบว่า เมื่อมีการลดกำแพงอุปสรรคทางการค้าต่างๆ ลงของประชาคมในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว ประเทศต่างๆ ในอาเซียนจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจทุกประเทศ โดยแต่ละประเทศจะได้รับประโยชน์แตกต่างกันไปได้แก่อินโดนีเซียได้รับ ๑.๑๓ เปอร์เซนต์ ฟิลิปปินส์ ๒.๓๕ เปอร์เซนต์ มาเลเซีย ๕.๖๖ เปอร์เซนต์ สิงคโปร์ ๘.๑๔ เปอร์เซนต์ และประเทศอื่นๆ ในอาเซียนจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจเฉลี่ย ๒.๓๓ เปอร์เซนต์ ในส่วนของประเทศไทยจะเป็นประเทศที่ได้รับผลประโยชน์สูงที่สุดถึง ๙.๓๘ เปอร์เซนต์^๓ นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่นอกจากอาเซียนจะได้รับผลกระทบเชิงลบทั้ง จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือและสหภาพยุโรป

นอกจากประโยชน์ด้านเศรษฐกิจแล้วสิ่งที่จะเป็นประโยชน์คือการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ภูมิภาคประชาคมจะร่วมกันสร้างเครื่องมือต่างๆ ในการปกป้องการถูกคุกคามจากภัยรูปแบบต่างๆ ที่เป็นภัยคุกคามร่วม (ASEAN Common Threats) ได้แก่ ภัยจากโรคติดต่อ (Health threats and infectious diseases) ภัยจากธรรมชาติและการทำลายสิ่งแวดล้อม และภัยจากอาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ เช่น การก่อการร้าย โจรสลัด การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธ การฟอกเงิน และอาชญากรรมทางระบบไซเบอร์ การรวมตัวกันของอาเซียนจะช่วยแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งภายในด้วยการสร้างความไว้วางใจ ลดความหวาดระแวงซึ่งกันและกันให้มากขึ้น การรวมตัวกันจะทำให้เกิดเป็นกำลังอำนาจสำหรับช่วยประเทศสมาชิกต่อต้านการถูกคุกคามจากมหาอำนาจภายนอกอาเซียน เช่นปัญหาจากจีนที่คุกคามประเทศต่างๆ ในกรณีของข้อพิพาทเขตแดนทางทะเลในทะเลจีนใต้ หรือการขัดกันของมหาอำนาจที่เข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาค ซึ่งหากอาเซียนสามารถประสานความร่วมมือกันเป็นนโยบายต่างประเทศของภูมิภาคย่อมเกิด

เป็นอำนาจต่อรองหรือสร้างความยำเกรงแก่ประเทศเหล่านี้ได้ นอกจากนี้ความมั่นคงที่เกิดขึ้นจากการสร้างพัฒนาเศรษฐกิจของสมาชิกให้พัฒนาขึ้นมาให้มั่งคั่งใกล้เคียงกัน จะทำให้ประชาชนของประเทศต่างๆ อยู่ดีกินดีขึ้น ประเทศที่มีเศรษฐกิจดีอยู่แล้วก็มีความมั่นคงมากขึ้น เพราะจะไม่ต้องเผชิญกับการเคลื่อนย้ายแรงงานผิดกฎหมาย ที่จะนำมาซึ่งความไม่มั่นคงทางด้านสาธารณสุข เช่นโรคติดต่อ หรือการค้ายาเสพติด อาวุธและการปล้นสะดมหรือแม้แต่โจรสลัดดังที่เกิดขึ้นในช่องแคบมะละกา เพราะความยากจนของชาวอินโดนีเซียในพื้นที่นั้น

สภาพแวดล้อมความมั่นคงระหว่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนภายหลังการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะมีโอกาสที่จะมีความมั่นคงมากขึ้น หากอาเซียนจัดตั้งเป็นประชาคมความมั่นคงได้สำเร็จจะทำให้มีการสื่อสารแบบพหุภาคีเพื่อแก้ปัญหาของคู่ขัดแย้ง โดยจะมีอำนาจต่อรองและมีเวทีให้เกิดการเจรจา มากกว่าการใช้กำลังทหาร อีกทั้งการที่ประเทศสมาชิกมีการเชื่อมโยงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจซึ่งกันและกันมากขึ้นย่อมทำให้คู่ขัดแย้งแต่ละฝ่ายต่างต้องคิดให้มากในการใช้วิธีที่รุนแรงเข้าแก้ปัญหา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและประชาชนของตนที่ทำงานในประเทศคู่ขัดแย้ง นอกจากนี้สภาพแวดล้อมแบบเดิมที่ประเทศสมาชิกนำมาหาอำนาจเข้ามาสนับสนุนอย่างชัดเจนเพื่อคานอำนาจกับประเทศสมาชิกอื่นหรือเลือกมหาอำนาจหนึ่งมาคานอำนาจกับอีกมหาอำนาจ เช่นเวียดนามใช้รัสเซียและสหรัฐฯ มาคานอำนาจกับจีน หลังการรวมตัวเป็นประชาคมจะทำให้การเข้ามาของมหาอำนาจต้องผ่านประชาคมอาเซียนมากขึ้น การมีความสัมพันธ์แบบทวิภาคีของสมาชิกกับประเทศมหาอำนาจจะถูกจับตามองจากประชาคม โดยเฉพาะเมื่อพิจารณานโยบายต่างประเทศของประชาคมคานาน่าจะเลือกเป็นกลางกับทุกมหาอำนาจได้ เพราะไม่สามารถอ้างเหตุผลเดิมที่กองทัพมีความอ่อนแอทำให้ประเทศต่างๆ ในอาเซียนจำเป็นต้องอาศัยประเทศมหาอำนาจหนุนหลังอยู่เพื่อสร้างอำนาจให้

^๓Hiro Lee , Michael G. Plummer, Assessing the Impact of the ASEAN Economic Community, OSIPP Discussion Paper, 23 March 2011.

แก่ประเทศของตน ดังนั้นเพื่อไม่ให้เวทีประชาคมอาเซียน เป็นเวทีตัวแทนของมหาอำนาจ การกำหนดนโยบายต่างประเทศของประชาคมก็จะไม่เลือกเข้ากับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ภาพอนาคตประชาคมอาเซียนเชิงลบ

ตามหลักการจัดตั้งกลุ่มองค์กรระหว่างประเทศ ให้เกิดการรวมตัวที่เข้มแข็งได้จะต้องมีมาตรฐานและหลักการร่วมกัน (Common standards of conduct and basic principles) อย่างเช่นประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป มีค่านิยมและมาตรฐานของสังคมที่เหมือนหรือใกล้เคียงกันทั้งในเรื่องสิทธิมนุษยชน เสรีภาพ และความเท่าเทียมของมนุษย์จึงสามารถรวมกันเป็นสหภาพยุโรปได้ง่าย แต่เนื่องจากภูมิภาคอาเซียนประกอบด้วยประเทศต่างๆ ที่มีความแตกต่างด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและศาสนาที่ฝังรากลึกมาเป็นเวลาช้านานจนบางครั้งได้ก่อให้เกิดเป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันอยู่เนืองๆ เช่น พม่า ลาว กัมพูชาและเวียดนามยังคงมีการปกครองที่มีความเป็นประชาธิปไตยและเศรษฐกิจน้อยกว่าประเทศอื่นๆ มาก ดังนั้นการเป็นอาเซียนถูกมองว่าเป็นประชาคมตามสภาพทางภูมิภาค (Community of region) เพราะยึดจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันมากกว่าเกิดจากการรวมกันด้วยมิติทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรม^๔ ส่งผลให้สมาชิกของอาเซียนไม่สามารถสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกันได้อย่างสนิทใจและขาดความรู้สึกในความเป็นประชาคม (A sense of community)^๕ หากมองโลกในแง่ร้ายมากๆ ก็คาดได้ว่าเป็นการยากของอาเซียนในการสร้างกฎบัตร หลักนิยม หรือค่านิยมที่เป็นที่ยอมรับอย่างแท้จริงได้ โดยเฉพาะค่านิยมและหลักการพื้นฐานที่ประกาศในกฎบัตรอาเซียนซึ่งมีการลงนามไปแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่าจะสร้างเป้าหมายและอัตลักษณ์ของอาเซียนนั้นอาจจะเป็นเพียงตัวอักษรเท่านั้น

นอกจากนี้จากหลักการพื้นฐานที่สมาชิกอาเซียนยึดถืออย่างเหนียวแน่นมาตั้งแต่ก่อตั้งอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ นั้นได้แก่การไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการภายในของแต่ละประเทศ และการเคารพในอำนาจอธิปไตยที่จะละเมิดมิได้โดยประเทศอื่นๆ จะเป็นอุปสรรคสำคัญในการที่จะสร้างกฎหรือหลักการในลักษณะที่จะต้องเข้าไปเป็นกรอบให้สมาชิกต้องยึดและยอมดำเนินการตามด้วยการทิ้งค่านิยมเดิมเกี่ยวกับการไม่แทรกแซงกิจการภายในและการยึดหลักอำนาจอธิปไตย ซึ่งสุดท้ายแล้วประชาคมอาเซียนก็เป็นเพียงการบูรณาการแบบนามธรรมทั้งชื่อและรูปแบบอย่างลึกลับซึ่งเท่านั้น จึงไม่แปลกที่ผลสำรวจประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ของแต่ละประเทศไม่ทราบหรือรู้จักประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะประเทศไทย^๖ ดังนั้นการลงนามในกฎบัตรที่ร่างโดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ๑๐ ท่าน จึงเกิดขึ้นได้โดยง่าย ไม่มีเสียงท้วงติงหรือต่อต้านแต่อย่างใด ทั้งๆ ที่กฎบัตรนี้จะเป็นกฎหมายที่มีผลกระทบต่อประชากรกว่า ๕๙๐ ล้านคน นอกจากนี้ยังเป็นไปได้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กฎบัตรมีผลใช้บังคับจะมีการต่อต้านขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะกับประเทศที่ได้รับผลกระทบในเชิงลบ เช่นผลจากการไหลเข้าของแรงงานและสินค้าราคาถูกไปยังประเทศที่มีเศรษฐกิจดีกว่าทำให้แรงงานและสินค้าของประเทศเหล่านี้ตกงานหรือสินค้าขายไม่ได้

อุปสรรคจากการขาดศูนย์กลางและผู้นำก็เป็นอีกปัจจัยที่จะทำให้การเกิดประชาคมอาเซียนสำเร็จได้ยาก ในช่วงต้นๆ ของการก่อตั้งอาเซียนขึ้นนั้นก็มีประเทศที่เป็นแกนกลางหลักของอาเซียนหรือ “strategic centrality”^๗ ได้แก่อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย แต่ในระยะต่อมาทั้งสามประเทศเผชิญปัญหาภายในทั้งปัญหาทางการเมืองและเศรษฐกิจจนไม่มีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำที่เข้มแข็งได้ ทำให้อาเซียนตกอยู่ในสภาพที่ไร้แกนนำใน

^๔Cosma Milton Obote Ochieng, The EU-ACP Economic Partnership Agreements and the Development Question: Constraints and Opportunities Posed by Article XXIV and Special and Differential Treatment Provisions of the WTO, 10 JIEL (2007) อ้างใน Chun Hung Lin , EU-Style Integration? Future of Southeast Asian Countries After ASEAN Charter.

^๕Adler, Emanuel, Barnett, Security Communities, Cambridge University Press , (Cambridge: 998).

^๖ดร.นพดล กรรณิกา, ศูนย์วิจัยเอแบคชนนวัตกรรมการทางสังคม การจัดการและธุรกิจ (Social Innovation Management and Business Analysis, ABAC-SIMBA) สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ อ้างใน มติชน ๒๕ มี.ค. ๕๕ <http://www.matichon.co.th>.

^๗Rizal SUKMA, Jakarta Paper presented at A Seminar on “ASEAN Cooperation: Challenges and Prospects in the Current International Situation” New York, 3 June 2003.

การขับเคลื่อนประชาคมในด้านต่างๆ ให้เป็นรูปธรรม และคาดว่าสภาพหลังจาก พ.ศ. ๒๕๕๘ ก็คงจะไม่มีประเทศแกนนำที่มีความพร้อมเป็นผู้นำให้แก่อเซียนได้ ซึ่งการขับเคลื่อนอาเซียนให้เป็นประชาคมที่สมบูรณ์ได้นั้น นอกจากจะต้องความร่วมมืออย่างมากจากสมาชิกแล้ว การมีประเทศแกนนำในการชักพาประเทศอื่นๆ เข้ามาร่วมมือกัน ก็เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญ

ภาพอนาคตของอาเซียนในการเป็นประชาคมความมั่นคง

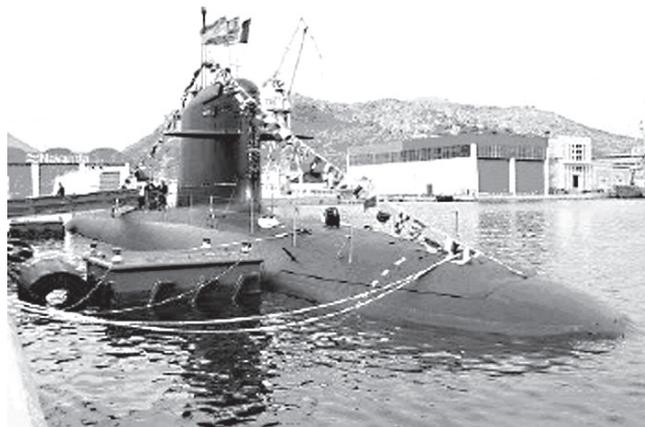
การเกิดประชาคมความมั่นคงนั้นมักจะเริ่มมาจากการที่กลุ่มของรัฐต่างๆ พึ่งพาทางการเมืองและเศรษฐกิจในระดับสูงจนก่อให้เกิดเป็นนิสัยแห่งความไว้วางใจ (Habit of trust) ดังนั้นการพิจารณาว่าประชาคมความมั่นคงของอาเซียนจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่นั้นจะต้องศึกษาหลักการของประชาคมความมั่นคงว่ามีลักษณะอย่างไร แล้วเปรียบเทียบกับความร่วมมือของอาเซียนโดย คาร์ล ดัทซ์ (Karl Deutsch) ให้คำจำกัดความประชาคมความมั่นคงว่า “กลุ่มประเทศที่มีการเชื่อมรวมตัวกันด้วยความรู้สึกของความเป็นประชาคม (Sense of community) ด้วยการจัดตั้งเป็นสถาบันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีการผลักดันให้เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ มีความเข้มแข็งและครอบคลุมกว้างขวางที่เพียงพอจะประกันการเกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ อย่างสันติ และสมเหตุสมผล ระหว่างสมาชิกของประชาคมที่มีระยะเวลาอันยาวนาน” ทั้งนี้ในการเป็นประชาคมความมั่นคงได้จะต้องประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ดังนี้^๕

๑. สมาชิกไม่มีการแข่งขันกันสร้างกำลังทางทหาร
๒. ไม่มีการขัดแย้งที่ต้องใช้กำลังทหารระหว่างรัฐโดยเด็ดขาด
๓. มีองค์กรหรือสถาบันที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในการจัดการเพื่อป้องกัน ลด จัดการและแก้ปัญหา

ความขัดแย้งและภาวะไร้ระเบียบระหว่างสมาชิก

๔. มีการเชื่อมรวมทางด้านเศรษฐกิจในระดับสูง
๕. ไม่มีปัญหาขัดแย้งด้านการแบ่งเขตแดนระหว่างรัฐสมาชิก

จะเห็นได้ว่าการเกิดประชาคมความมั่นคงจะต้องมีรากฐานจากผลประโยชน์พื้นฐานที่ชัดเจนของสมาชิกและมีระยะเวลานานในการรวมกลุ่มกันเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการเกิดสงครามความขัดแย้งต่างๆ ซึ่งจะแตกต่างจากการรวมกลุ่มของรัฐต่างๆ เพื่อสร้างอำนาจ หรือคานอำนาจหรือเพื่อสร้างสถานการณ์เชิงข่มขู่ต่อภัยคุกคามและการโจมตีจากภายนอก ซึ่งจะเรียกการรวมตัวแบบนี้ว่าระบอบความมั่นคง (Security Regime)

รูปภาพ เรือดำน้ำ KD 'Tun Razak' หลังจากการปล่อยลงน้ำที่ Navantia สเปน^{๖๖}

^๕Kael W. Deutsch, Security Communities, 1961, in James Rosenau, ed., International Politics and Foreign Policy, อ้างใน Donald K. Emmerson, Will the Real ASEAN Please Stand Up? Security, Community, and Democracy in Southeast Asia, Stanford University.

^๖Rizal, Op.cit.

^{๖๖}New Straits Times, 9 October 2008.

หากพิจารณาการรวมตัวกันของอาเซียนในด้านความมั่นคงแล้ว อาเซียนยังขาดปัจจัยการเป็นประชาคมในหลายองค์ประกอบ เช่น อาเซียนคงมีการเสริมสร้างกองทัพด้วยการจัดหายุทโธปกรณ์เชิงแข่งขันกันที่ค่อนข้างสูง ถึงแม้จะมีการปฏิเสธว่าการจัดหาอาวุธเพื่อการรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่หรือเพื่อชดเชยกับการขาดการพัฒนากองทัพในช่วงที่ประเทศต่างๆ เผชิญวิกฤติเศรษฐกิจ ดังนั้นเมื่อช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศต่างๆ มีการจัดหาทั้งเรือรบ เรือดำน้ำและเครื่องบินรบสมรรถนะและราคาสูงจำนวนมาก เช่น มาเลเซียจัดหาเรือดำน้ำดีเซลชั้น SCORPENE สองลำ และเรือดำน้ำใช้แล้ว AGOSTA 70 B อีกหนึ่งลำมูลค่ารวมไม่ต่ำกว่า ๙๙๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่สิงคโปร์มีการจัดหาเรือดำน้ำชั้น Vöstergötland-class (A 17) จำนวนสองลำ และเรือดำน้ำมือสองอีกสี่ลำมาก่อนหน้านี้แล้ว ส่วนเวียดนาม อินโดนีเซียและไทยต่างก็มีแผนที่จะจัดหาเรือดำน้ำเช่นกัน เมียนมาร์กำลังซื้อเครื่องบินขับไล่แบบ MiG-29 จำนวน ๒๐ ลำจากรัสเซียเป็นเงิน ๖๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพราะประเทศไทยมีการจัดหาฝูงบินขับไล่เข้าประจำการจากสวีเดน สถานการณ์การเสริมสร้างกองทัพของประเทศในอาเซียนย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าประเทศเหล่านี้มีนัยแห่งการถ่วงดุลระหว่างกันด้วย นอกจากนี้ประเทศในอาเซียนยังจะมีการใช้กำลังรบเข้าแก้ปัญหาทั้งไทยกับกัมพูชา ไทยกับเมียนมาร์ มาเลเซียกับอินโดนีเซียโดยปัญหาหลักคือขัดแย้งทางเขตแดน การรวมตัวกันจึงจะเป็นเพียงระบอบความมั่นคงของอาเซียนเท่านั้น

รูปภาพการทดสอบยิงจรวดนำวิถีระยะไกล Yakhont ระยะ ๓๐๐ กม. ของกองทัพเรืออินโดนีเซียในมหาสมุทรอินเดีย^{๑๑}

โอกาสและสิ่งท้าทายต่อประเทศไทย

การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะส่งผลกระทบต่ออย่างไรกับประเทศไทยนั้น พิจารณาได้จากเป้าหมายหลักของการเป็นประชาคมอาเซียน ที่จะให้เกิดการสร้างเป็นตลาดและเป็นฐานการผลิตเดียว การรวมกันจะทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานระหว่างประเทศในอาเซียนอย่างเสรี ซึ่งหมายความว่าอาเซียน ๑๐ ประเทศจะรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ฉะนั้นการค้าขายสินค้าและบริการแต่ละประเทศสมาชิกจะขยายกว้างขึ้น ทั้งนี้ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อมูลการส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศในอาเซียนมากที่สุดถึง ๒๑.๓ เปอร์เซ็นต์ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และสินค้าส่งไปต่างประเทศรองลงมาได้แก่ สหรัฐฯ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น ขณะที่การนำเข้าของไทยจากต่างประเทศในอันดับแรกได้แก่ ญี่ปุ่น ๑๘.๗ เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือจากอาเซียน ๑๘.๕ เปอร์เซ็นต์ จากจีน ๑๒.๗ เปอร์เซ็นต์ จากสหภาพยุโรป ๘.๘ เปอร์เซ็นต์^{๑๒} ฉะนั้นเมื่ออาเซียนรวมตัวเป็นตลาดเดียวในปี พ.ศ.

^{๑๑}Viva News (<http://defense-studies.blogspot.com/2011/05/how-asean-can-avoid-arms-race.html>)

^{๑๒}กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์, Thailand trading report.

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)

๒๕๕๘ ก็คาดว่าค่าของไทยในอาเซียนด้วยกันเองจะมีจำนวนมากขึ้น จึงเป็นความท้าทายต่อศักยภาพของประเทศไทยที่จะแข่งขันในตลาดที่ใหญ่และจะรุนแรงขึ้นอย่างน้อยก็ต้องพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้ยังคงรักษาตลาดเดิมในอาเซียนที่มีคู่แข่งเข้ามามากขึ้น ขณะเดียวกันก็จะเป็นโอกาสในการส่งสินค้าเข้าไปในตลาดใหม่ที่เปิดกว้างขึ้น สินค้าไทยที่ได้เปรียบประเทศอื่นๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยางพารา นีเจอร์ และชิ้นส่วนอุปกรณ์และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ส่วนกลุ่มสินค้าที่ต้องปรับตัวเพื่อรับการแข่งขันทางการค้าที่มีมากขึ้นคือ สินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นว่าประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุด

เมื่อพิจารณาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่จะมีการเปิดเสรีภาคบริการ ซึ่งในเมืองต้นจะต้องลดหรือยกเลิกข้อจำกัดในภาคบริการใน ๔ สาขาเร่งรัดได้แก่ คอมพิวเตอร์ โทรคมนาคม สุขภาพ ท่องเที่ยว และการขนส่งทางอากาศ นอกจากนี้ยังมีการผ่อนปรนการถือหุ้นของนักลงทุนอาเซียน ให้ได้สูงถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ในด้านโลจิสติกส์ จะเปิดให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้ถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนสาขาอื่นๆ จะต้องดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นปีเป้าหมายที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พิจารณาศักยภาพของประเทศไทยในภาคบริการและการท่องเที่ยว และการบริการด้านสุขภาพจะได้เปรียบประเทศอื่นๆ จึงเป็นส่วนที่จะเป็นโอกาสที่ดีเมื่อมีการเปิดเสรีภาคบริการในอาเซียนภาคนี้ ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์มาก แต่ในด้านการเปิดเสรีด้านการลงทุนนั้นประเทศไทยมีศักยภาพในด้านภาค

เกษตร เกษตรแปรรูป ประมง รับเหมาก่อสร้าง และเหมืองแร่ ที่ประเทศไทยค่อนข้างจะได้เปรียบประเทศอื่นๆ จึงเป็นโอกาสเช่นกันที่นักลงทุนของไทยจะไปแสวงหาโอกาสในประเทศในอาเซียนอื่นๆ

ผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีนั้นประเทศไทยอาจจะได้รับผลกระทบจากการเข้ามาของแรงงานทักษะสูงแต่ราคาถูกในภาคต่างๆ มากขึ้น ซึ่งจะทำให้คนไทยหลายอาชีพจะหางานได้ยาก หรือมีค่าตอบแทนที่ต่ำลง โดยเฉพาะในเมืองต้นที่มีการค่อยๆ ขยายการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเริ่มจากด้านวิศวกรรม สถาปนิก พยาบาล และการสำรวจ ก่อนจะขยายกว้างไปถึงแพทย์ ทันตแพทย์ รวมถึงนักบัญชี นักกฎหมาย และอื่น ๆ และเมื่อถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะมีการเปิดเสรีแรงงานเต็มที ก็จะมีผลกระทบกว้างขวางต่อแรงงานของไทยค่อนข้างสูง เนื่องจากแรงงานของไทยนั้น ถึงจะมีความสามารถในด้านวิชาชีพ แต่คนไทยส่วนมากยังมีอุปสรรคในด้านทักษะการใช้ภาษาสากลที่ไม่เพียงพอที่จะไปแสวงหาโอกาสในตลาดแรงงานในประเทศอาเซียนอื่นๆ นอกจากนี้แรงงานที่อยู่ในไทยจำนวนนับสิบล้านคนในปัจจุบันที่ทุกๆ ฝ่ายต่างไม่พยายามเข้าไปแก้ปัญหา จะแปรสภาพเป็นแรงงานถูกกฎหมาย และต่อไปนายจ้างจะไม่สามารถกดขี่ค่าแรงและสวัสดิการได้อีกต่อไป ถึงเวลานั้นประเทศไทยจะดำเนินการอย่างไร เพราะต้นทุนของสินค้าจะสูงมากขึ้น ปัญหาอีกประการคือเมื่อมีการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ย่อมมีจำนวนของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีเศรษฐกิจต่ำกว่าเข้ามาประเทศไทยจำนวนมาก หากประเทศไทยไม่ได้เตรียมระบบจัดการและเตรียมเจ้าหน้าที่ไว้เพียงพอแล้ว ปัญหาแรงงานเถื่อนก็จะมีมาก และอาจจะนำไป

สู่ปัญหาด้านความมั่นคงที่ซับซ้อนทั้งในด้านอาชญากรรม การแพร่กระจายของโรคติดต่อ และปัญหาทางสังคม อื่นๆ อีกมาก

บทสรุป

จะเห็นได้ว่าการจัดตั้งประชาคมอาเซียนนั้นได้ใช้ต้นแบบจากรูปแบบการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคยุโรป แต่ออกมาภาพของประชาคมอาเซียนที่เกิดขึ้นจริงในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะไม่เป็นเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป ถึงแม้แนวคิดการจัดตั้งจะยึดรูปแบบและแรงบันดาลใจจากการรวมตัวกันของประเทศในกลุ่มยุโรป ด้วยเหตุผลที่ลักษณะของทั้งสองภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยเฉพาะสมาชิกอาเซียนไม่ได้มีพื้นฐานทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่ใกล้เคียงกันทำให้การรวมตัวกันของอาเซียนมีลักษณะเฉพาะที่จะเป็นอุปสรรคในการเป็นประชาคมตามที่วาดภาพไว้ในกฎบัตร เพราะประเทศต่างๆ ยังเข้าใจว่าการเกิดอาเซียนนั้นนับเป็นโอกาสที่จะแสวงหาประโยชน์เข้าสู่ประเทศตนเองได้มากขึ้น รวมทั้งประเทศไทยก็คาดหวังเช่นนั้น ซึ่งจะไม่เป็นผลดีต่อการร่วมมือกันเพราะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจำเป็นต้องมีการสร้างกรอบหรือกฎระเบียบต่างๆ ที่จะเข้ามาปรับเปลี่ยนทั้งวิถีการดำรงชีวิต และปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์และกฎหมายเดิมของแต่ละประเทศ ที่มีผลกระทบในเชิงบวกและเชิงลบต่อแต่ละประเทศในลักษณะต่างๆ กันออกไป ในส่วนของประเทศที่มีศักยภาพเหนืออำนาจก็จะได้เปรียบในการที่จะแสวงหาประโยชน์จาก

อาเซียนได้มาก และหากประเทศที่ไม่มีการเตรียมการที่ดีหรือสภาพของประเทศมีความเสี่ยงเปรียบประเทศอื่นๆ อยู่มากก็จะได้รับผลกระทบในทางลบมากขึ้น และเมื่อผลกระทบที่จะเกิดจากการเป็นประชาคมอาเซียนไม่เป็นไปในทิศทางที่ดีดังที่รัฐบาลทุกประเทศพยายามประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนของตนในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่กลับเกิดมีผลกระทบเชิงลบต่อประชาชนมากมาย ก็จะทำให้ประชาชนออกมาต่อต้านการเป็นประชาคมอาเซียนมากขึ้น ในส่วนของประเทศไทยนั้น ผลการวิจัยชี้ว่าจะเป็นประเทศที่จะได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงที่สุด ดังนั้นเพื่อเตรียมรับมือกับภาพผลกระทบเชิงลบและสร้างสภาพให้เอื้อประโยชน์ตามผลการวิจัยนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการดำเนินการในลักษณะเชิงรุก โดยต้องเตรียมทั้งภาคเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมทั้งมิติความเจริญมั่งคั่งและความมั่นคง โดยเฉพาะประเทศไทยต้องสร้างภาคเอกชนของคนไทยที่แท้จริงให้เข้มแข็งและต้องจับตาการเข้ามาของกลุ่มทุนนอกอาเซียนที่จะเข้ามาแสวงหาประโยชน์ ด้วยการอ้างเป็นบริษัทของประเทศไทย นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือการปรับปรุงระบบงานของภาครัฐหากเป็นเช่นปัจจุบันจะเป็นอุปสรรคมากที่สุด โดยภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนระบบงานให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานสากลพร้อมที่จะขับเคลื่อนประเทศไปสู่เวทีประชาคมอาเซียนเพื่อประโยชน์ต่อประเทศไทยและประชาคมอาเซียน